

Sygeplejebogen 1

Kapitel 12: Kommunikation og den professionelle samtale

REFLEKSION

- Hvordan har du oplevet en professionel samtale, hvor du selv var patient, fx hos din praktiserende læge?
- Hvordan har du oplevet en samtale, hvor du selv eller din kollega var den professionelle i en klinisk undervisningsperiode?
- Var der specielle kontekstmarkører, der havde indflydelse på samtalerne?
- Hvilke overvejelser vil du gøre dig rent praktisk ift. til tid og mulighed for at afdække patientens behov?
- Begrund dine svar.
- Hvordan har du oplevet kongruens og inkongruens i samtaler med patienter?
- Har du oplevet forskelle i mandlige og kvindelige patienters måde at fortælle om deres sygdomsforløb på?
- Hvilken betydning har tilegnelse af fagsprog haft på dig?
- Har du oplevet samtalsituationer, hvor du efterfølgende var 'oversætter'? Hvad skete der til samtalen, og hvorfor spurgte patienten ikke selv?
- Hvad skal der tales om?
- Hvad ved patienten om emnet?
- Hvordan skal der tales om emnet?
- Hvor megen tid er der til samtalen?
- Hvor skal samtalen foregå?
- Hvordan vil du afdække patientens deltagerforudsætninger inden en samtale?
- Hvilken betydning kan det få for kommunikationen, at patienten har søgt viden om forskellige typer af behandling fx inden en indlæggelse?
- Reflektér over forskellen på, hvad der siges, og hvordan det siges. Giv eksempler.
- Beskriv en situation, hvor du oplevede en pause som naturlig, og en, hvor pausen var pinlig – begrund dine refleksioner.
- Hvornår kan en pause være god i en patientsamtale? Hvad kan den bruges til set fra patientens og fra dit perspektiv?

- Prøv at sige noget anerkendende, og reflektér over reaktionen. Hvordan har du det selv med at modtage anerkendelse?
- Giv eksempler på et åbent og lukket samt et kognitivt og et affektivt spørgsmål, og reflektér over, hvor de med fordel kan bruges i praksis.
- Overvej og kom med eksempler på, hvornår berøring kan være en rigtig god ide, og hvornår det slet ikke kan være brugbart – begrund dine svar.
- Sæt dig sammen med to andre. Vælg et emne, fx en oplevelse i klinikken eller et mere neutralt emne som "Hvordan er det at være sygeplejestuderende". Herefter vælger I en, der interviewer, en der svarer på spørgsmål, og en der observerer spørgsmålstyper og kropssprog. Afsæt to minutter til øvelsen – herefter er der feedback, og I bytter roller, så alle prøver de forskellige perspektiver. Til slut reflekterer I over, hvad I er blevet klogere på med denne øvelse.
- Sæt dig sammen med en anden. Fortæl på skift om en oplevelse og prøv at variere stemmen i fortællingen – hvilken effekt har det, og hvordan kan det bruges i samarbejdet med patienten?
- Hvilke overvejelser vil du gøre dig, inden du skal gennemføre en samtale med et menneske, der lider af depression? Begrund dine svar.
- Nævn forskellige juridiske rettigheder, som alle patienter har, og hvilken betydning det har for kommunikation og information til patienten?